

॥ ఓం నమో వేదాంతేశాయ ॥
07.07.2024 ఆదివారం (351వ రోజు)

శ్రీమద్భాగవతం

॥ శ్రీ గురు ప్రార్థనా ॥

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్ పరం బ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

॥ శ్రీనివాస ప్రార్థనా ॥

నారాయణాద్రివాసాయ నారశ్రీవర్ధనాయచ ।
నారాయణాయ పూజ్యాయ శ్రీనివాసాయ తే నమః ॥

॥ అథ సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్ర-విరాజమానస్య-నిత్య శుద్ధ బుద్ధ ముక్త స్వభావస్య-లీలా గృహీత
విగ్రహస్య-శ్రీ పద్మావతీ జానేః -అనుగ్రహేణ-అస్మాకం-సర్వేషాం-బుద్ధి శుద్ధ్యర్థం-
విద్యాభివృద్ధ్యర్థం-భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్యాది-తదనుకూల-సర్వ సంపత్ సమృద్ధ్యర్థం-
శ్రీ పరమేశ్వరప్రీత్యర్థం-శ్రీమద్భాగవత పాఠం కరిష్యామహే.

అస్య-శ్రీమద్భాగవతస్తోత్ర మహామంత్రస్య-నారద ఋషిః-బృహతీ ఛందః-శ్రీకృష్ణః
పరమాత్మా దేవతా-బ్రహ్మ బీజం-భక్తిః శక్తిః -జ్ఞాన వైరాగ్యే కీలకం-అస్మాకం
శ్రీమద్భాగవత్ప్రసాదసిద్ధ్యర్థే పాఠే వినియోగః ॥

॥ ధ్యానం ॥

నారాయణాభిధ ఘనాఘన పూర్వమాణం
శ్రీవ్యాసకీర రుజురోహిత శోభమానం ।
తామిస్రనాశ చపలాశని తత్త్వభానం
విష్ణోః పదం విశత భాగవతం సుగానమ్ ॥

శ్రీమద్భాగవతం ప్రవచనం - బహుశ్రీ కుప్పా విశ్వనాథ శర్మ గారిచే ప్రారంభం

శ్లోక పారాయణం - శ్రీమాన్ కె.వి.ఎస్.వి.జి.శేషాచార్యులు మరియు
బహుశ్రీ డా. పి.వి.ఎస్.ఎన్. మారుతి గార్లచే...

శ్రీమద్భాగవతం

అథ శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం తృతీయ స్కంధే అష్టావింశోఽధ్యాయః

శ్రీభగవానువాచ

యోగస్య లక్షణం వక్ష్యే సబీజస్య నృపాత్మజే
మనో యేనైవ విధినా ప్రసన్నం యాతి సత్పుథం   ॥ 3-28-1 ॥

స్వధర్మాచరణం శక్త్యా విధర్మాచ్చ నివర్తనం
దైవాల्लభేన సంతోష ఆత్మవిచ్ఛరణార్చనం   ॥ 3-28-2 ॥

గ్రామ్యధర్మనివృత్తిశ్చ మోక్షధర్మరతిస్తథా
మితమేధ్యాదనం శశ్వద్వివిక్తక్షేమ సేవనం   ॥ 3-28-3 ॥

అహింసా సత్యమస్తేయం యావదర్థపరిగ్రహః
బ్రహ్మచర్యం తపః శౌచం స్వాధ్యాయః పురుషార్చనం   ॥ 3-28-4 ॥

మౌనం సదాసనజయః స్థైర్యం ప్రాణజయః శనైః
ప్రత్యాహారశ్చేంద్రియాణాం విషయాన్మనసా హృది   ॥ 3-28-5 ॥

స్వధిష్ఠ్యానామేకదేశే మనసా ప్రాణధారణం
వైకుంఠలీలాభిధ్యానం సమాధానం తథాఽఽత్మనః   ॥ 3-28-6 ॥

ఏతైరన్యైశ్చ పథిభిర్మనో దుష్టమసత్పుథం
బుద్ధ్యా యుంజీత శనకైర్జితప్రాణో హ్యతంద్రితః   ॥ 3-28-7 ॥

శుచౌ దేశే ప్రతిష్ఠాప్య విజితాసన ఆసనం
తస్మిన్ స్వస్తి సమాసీన ఋజుకాయః సమభ్యసేత్   ॥ 3-28-8 ॥

ప్రాణస్య శోధయేన్మార్గం పూరకుంభకరేచకైః
ప్రతికూలేన వా చిత్తం యథా స్థిరమచంచలం   ॥ 3-28-9 ॥

మనోఽచిరాత్స్వాద్విరజం జితశ్వాసస్య యోగినః

వాయుగ్నిభ్యాం యథా లోహం ధృతం త్యజతి వై మలం || 3-28-10 ||

ప్రాణాయామైర్దహేద్దోషాన్ ధారణాభిశ్చ కిల్బిషాన్
ప్రత్యాహారేణ సంసర్గాన్ ధ్యానేనానీశ్వరాన్ గుణాన్ || 3-28-11 ||

యదా మనః స్వం విరజం యోగేన సుసమాహితం
కాష్ఠాం భగవతో ధ్యాయేత్స్వనాసాగ్రావలోకనః || 3-28-12 ||

ప్రసన్నవదనాంభోజం పద్మగర్భారుణేక్షణం
నీలోత్పలదలశ్యామం శంఖచక్రగదాధరం || 3-28-13 ||

లసత్పంకజకింజల్కపీతకాశేయవాససం
శ్రీవత్సవక్షసం భ్రాజత్కైస్తుభాముక్తకంధరం || 3-28-14 ||

మత్తద్విరేఫకలయా పరీతం వనమాలయా
పరార్థ్యహారవలయకిరీటాంగదనూపురం || 3-28-15 ||

కాంచీగుణోల్లసచ్ఛోణిం హృదయాంభోజవిష్టరం
దర్శనీయతమం శాంతం మనోనయనవర్ధనం || 3-28-16 ||

అపీచ్యదర్శనం శశ్వత్సర్వలోకనమస్మృతం
సంతం వయసి కైశోరే భృత్యానుగ్రహకాతరం || 3-28-17 ||

కీర్తన్యతీర్థయశసం పుణ్యశ్లోకయశస్కరం
ధ్యాయేద్దేవం సమగ్రాంగం యావన్న చ్యవతే మనః || 3-28-18 ||

స్థితం వ్రజంతమాసీనం శయానం వా గుహాశయం
ప్రేక్షణీయేహితం ధ్యాయేచ్ఛుద్ధభావేన చేతసా || 3-28-19 ||

తస్మిన్ లభ్యపదం చిత్తం సర్వావయవసంస్థితం
విలక్ష్టైకత్ర సంయుజ్యాదంగే భగవతో మునిః || 3-28-20 ||
సంచింతయేద్భగవతశ్చరణారవిందం
వజ్రాంకుశధ్వజసరోరుహలాంఛనాధ్యం

ఉత్తుంగరక్తవిలసన్నఖచక్రవాల

జ్యోత్స్నాభిరాహతమహద్భదయాంధకారం

|| 3-28-21 ||

యచ్చౌచనిఃసృతసరిత్రవరోదకేన

తీర్థేన మూర్ఘ్యధిక్యతేన శివః శివోఽభూత్

ధ్యాతుర్మనఃశమలశైలనిసృష్టవజ్రం

ధ్యాయేచ్ఛిరం భగవతశ్చరణారవిందం

|| 3-28-22 ||

జానుద్వయం జలజలోచనయా జనన్యా

లక్ష్మణాభిలస్య సురవందితయా విధాతుః

ఊర్వోర్నిధాయ కరపల్లవరోచిషా యత్

సంలాలితం హృది విభోరభవస్య కుర్యాత్

|| 3-28-23 ||

ఊరూ సుపర్ణభుజయోరధిశోభమానా

వోజోనిధీ అతసికాకుసుమావభాసౌ

వ్యాలంబి పీతవరవాససి వర్తమాన

కాంచీకలాపపరిరంభినితంబబింబం

|| 3-28-24 ||

నాభిహ్రాదం భువనకోశగుహోదరస్థం

యత్రాత్మయోనిధిషణాభిలలోకపద్మం

వ్యూఢం హరిణ్మణివృషస్తనయోరముష్య

ధ్యాయేద్ద్వయం విశదహారమయాఖగౌరం

|| 3-28-25 ||

వక్షోఽధివాసమృషభస్య మహావిభూతేః

పుంసాం మనోనయననిర్వృతిమాదధానం

కంఠం చ కౌస్తుభమణేరధిభూషణార్థం

కుర్యాన్మనస్యభిలలోకనమస్మృతస్య

|| 3-28-26 ||

బాహూంశ్చ మందరగిరేః పరివర్తనేన

నిర్ణిక్తబాహువలయానధిలోకపాలాన్

సంచింతయేద్దశశతారమసహ్యతేజః
శంఖం చ తత్కరసరోరుహరాజహంసం

॥ 3-28-27 ॥

కౌమోదకీం భగవతో దయితాం స్మరేత
దిగ్ధామరాతిభటశోణితకర్ణమేన
మాలాం మధువ్రతవరూథగిరోపఘుష్టాం
వైత్యస్య తత్త్వమమలం మణిమస్య కంఠే

॥ 3-28-28 ॥

భృత్యానుకంపితధియేహ గృహీతమూర్తేః
సంచింతయేద్భగవతో వదనారవిందం
యద్విస్ఫురన్మకరకుండలవల్గితేన
విద్యోతితామలకపోలముదారనాసం

॥ 3-28-29 ॥

యచ్ఛ్రీనికేతమలిభిః పరిసేవ్యమానం
భూత్యా స్వయా కుటిలకుంతలవృందజుష్టం
మీనద్వయాశ్రయమధిక్షిపదజ్జనేత్రం
ధ్యాయేన్మనోమయమతంద్రిత ఉల్లసద్రుభ

॥ 3-28-30 ॥

తస్యావలోకమధికం కృపయాతిఘోర
తాపత్రయోపశమనాయ నిస్పృష్టమక్ష్ణోః
స్నిగ్ధస్మితానుగుణితం విపులప్రసాదం
ధ్యాయేచ్ఛిరం విపులభావనయా గుహాయాం

॥ 3-28-31 ॥

హాసం హరేరవనతాఖిలలోకతీవ్ర
శోకాశ్రుసాగరవిశోషణమత్యుదారం
సమ్మోహనాయ రచితం నిజమాయయాస్య
భ్రూమండలం మునికృతే మకరధ్వజస్య

॥ 3-28-32 ॥

ధ్యానాయనం ప్రహసితం బహులాధరోష్ఠ
భాసారుణాయితతనుద్విజకుందపంక్తి

ధ్యాయేత్స్వదేహకుహరే॒ వసితస్య విష్ణోః

భక్త్యా॒ ౨ ॥ ద్రయార్పితమనా న పృథగ్గిదృక్షేత్

॥ 3-28-33 ॥

ఏవం హరౌ భగవతి ప్రతిలబ్ధభావో

భక్త్యా ద్రవద్భదయ ఉత్పలకః ప్రమోదాత్

ఔత్కంఠ్యబాష్పకలయా ముహూరర్జ్యమాన

స్తచ్చాపి చిత్తబడిశం శనకైర్వియుంక్తే

॥ 3-28-34 ॥

ముక్తాశ్రయం యర్హి నిర్విషయం విరక్తం

నిర్వాణమృచ్ఛతి మనః సహసా యథార్చిః

ఆత్మానమత్ర పురుషో॒ వ్యవధానమేక

మనీక్షతే ప్రతినివృత్తగుణప్రవాహః

॥ 3-28-35 ॥

సో॒ ౨ ప్యేతయా చరమయా మనసో నివృత్త్యా

తస్మిన్మహిమ్బువసితః సుఖదుఃఖబాహ్యే

హేతుత్వమప్యసతి కర్తరి దుఃఖయోర్యత్

స్వాత్మన్ విధత్త ఉపలబ్ధపరాత్మకాఘః

॥ 3-28-36 ॥

దేహం చ తం న చరమః స్థితముత్థితం వా

సిద్ధో విపశ్యతి యతో॒ ౨ ధ్యగమత్స్వరూపం

దైవాదుపేతమథ దైవవశాదపేతం

వాసో యథా పరికృతం మదిరామదాంధః

॥ 3-28-37 ॥

దేహో॒ ౨ పి దైవవశగః ఖలు కర్మ యావత్

స్వారంభకం ప్రతిసమీక్షత ఏవ సాసుః

తం స ప్రపంచమధిరూఢసమాధియోగః

స్వాప్నం పునర్న భజతే ప్రతిబుద్ధవస్తుః

॥ 3-28-38 ॥

యథా పుత్రాచ్చ విత్తాచ్చ పృథ్మర్జ్యః ప్రతీయతే

అప్యాత్మత్వేనాభిమతాద్దేహోదేః పురుషస్తథా

॥ 3-28-39 ॥

యథోల్ముకాద్విస్ఫులింగాద్ధూమాద్వాపి స్వసంభవాత్
అప్యాత్మత్వేనాభిమతాద్యధాగ్నిః పృథగుల్ముకాత్

॥ 3-28-40 ॥

భూతేంద్రియాంతఃకరణాత్ప్రధానాజ్జీవసంజ్ఞితాత్
ఆత్మా తథా పృథగ్ ద్రష్టా భగవాన్ బ్రహ్మసంజ్ఞితః

॥ 3-28-41 ॥

సర్వభూతేషు చాత్మానం సర్వభూతాని చాత్మని
ఈక్షేతానన్యభావేన భూతేష్వివ తదాత్మతాం

॥ 3-28-42 ॥

స్వయోనిషు యథా జ్యోతిరేకం నానా ప్రతీయతే
యోనీనాం గుణవైషమ్యాత్ప్రధాం_త్మా ప్రకృతౌ స్థితః

॥ 3-28-43 ॥

తస్మాదిమాం స్వాం ప్రకృతిం దైవీం సదసదాత్మికాం
దుర్విభావ్యాం పరాభావ్య స్వరూపేణావతిష్ఠతే

॥ 3-28-44 ॥

ఇతి శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం తృతీయ స్కంధే అష్టావింశో_ధ్యాయః

అథ శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం తృతీయ స్కంధే ఏకోనత్రింశో_ధ్యాయః
దేవహూతిరువాచ

లక్షణం మహదాదీనాం ప్రకృతేః పురుషస్య చ
స్వరూపం లక్ష్యతే_మీషాం యేన తత్పారమార్థికం

॥ 3-29-1 ॥

యథా సాంఖ్యేషు కథితం యన్మూలం తత్ప్రచక్షతే
భక్తియోగస్య మే మార్గం బ్రూహి విస్తరశః ప్రభో

॥ 3-29-2 ॥

విరాగో యేన పురుషో భగవన్ సర్వతో భవేత్
ఆచక్ష్య జీవలోకస్య వివిధా మమ సంసృతీః

॥ 3-29-3 ॥

౦
కాలస్యేశ్వరరూపస్య పరేషాం చ పరస్య తే

స్వరూపం బత కుర్వంతి యద్ధేతోః కుశలం జనాః

॥ 3-29-4 ॥

లోకస్య మిథ్యాభిమతేరచక్షుష

శ్చిరం ప్రసుప్తస్య తమస్యనాశ్రయే

శ్రాంతస్య కర్మస్వనువిధయా ధియా

త్వమావిరాసీః కిల యోగభాస్కరః

॥ 3-29-5 ॥

మైత్రేయ ఉవాచ

ఇతి మాతుర్వచః శ్లక్షం ప్రతినంద్య మహామునిః

ఆబభాషే కురుశ్రేష్ఠ ప్రీతస్తాం కరుణార్దితః

॥ 3-29-6 ॥

శ్రీభగవానువాచ

భక్తియోగో బహువిధో మార్గైర్భామిని భావ్యతే

స్వభావగుణమార్గేణ పుంసాం భావో విభిద్యతే

॥ 3-29-7 ॥

అభిసంధాయ యో హింసాం దంభం మాత్సర్యమేవ వా

సంరంభీ భిన్నదృగ్భావం మయి కుర్యాత్స తామసః

॥ 3-29-8 ॥

విషయానభిసంధాయ యశ ఐశ్వర్యమేవ వా

అర్చాదావర్చయేద్యో మాం పృథగ్భావః స రాజసః

॥ 3-29-9 ॥

కర్మనిర్వారముద్దిశ్య పరస్మిన్ వా తదర్పణం

యజేద్యష్టవ్యమితి వా పృథగ్భావః స సాత్త్వికః

॥ 3-29-10 ॥

మద్గుణశ్రుతిమాత్రేణ మయి సర్వగుహాశయే

మనోగతిరవిచ్ఛిన్నా యథా గంగాంభసోఽమ్బుధౌ

॥ 3-29-11 ॥

లక్షణం భక్తియోగస్య నిర్గుణస్య హ్యుదాహృతం

అహైతుక్యవ్యవహితా యా భక్తిః పురుషోత్తమే

॥ 3-29-12 ॥

సాలోక్యసార్థిసామీప్యసారూప్యైకత్వమప్యత

దీయమానం న గృహ్లాంతి వినా మత్సేవనం జనాః ॥ 3-29-13 ॥

స ఏవ భక్తియోగాఖ్య ఆత్యంతిక ఉదాహృతః
యేనాతివ్రజ్య త్రిగుణం మద్భావాయోపపద్యతే ॥ 3-29-14 ॥

నిషేవితేనానిమితేన స్వధర్మేణ మహీయసా
క్రియాయోగేన శస్తేన నాతిహింస్రేణ నిత్యశః ॥ 3-29-15 ॥

మద్ధిష్టుదర్శనస్పర్శపూజాస్తుత్యభివందనైః
భూతేషు మద్భావనయా సత్త్వేనాసంగమేన చ ॥ 3-29-16 ॥

మహతాం బహుమానేన దీనానామనుకంపయా
మైత్ర్యా చైవాత్మతుల్యేషు యమేన నియమేన చ ॥ 3-29-17 ॥

ఆధ్యాత్మికానుశ్రవణాన్నామసంకీర్తనాచ్చ మే
ఆర్జవేనార్యసంగేన నిరహంక్రియయా తథా ॥ 3-29-18 ॥

మద్ధర్మణో గుణైరేతైః పరిసంశుద్ధ ఆశయః
పురుషస్యాంజసాభ్యేతి శ్రుతమాత్రగుణం హి మాం ॥ 3-29-19 ॥

యథా వాతరథో ఘ్రూణమావృంక్తే గంధ ఆశయాత్
ఏవం యోగరతం చేత ఆత్మానమవికారి యత్ ॥ 3-29-20 ॥

అహం సర్వేషు భూతేషు భూతాత్మావస్థితః సదా
తమవజ్ఞాయ మాం మర్త్యః కురుతేఽర్చావిడంబనం ॥ 3-29-21 ॥

యో మాం సర్వేషు భూతేషు సంతమాత్మానమీశ్వరం
హిత్వార్చాం భజతే మౌఢ్యాద్భ్రస్మన్వేవ జుహోతి సః ॥ 3-29-22 ॥

ద్విషతః పరకాయే మాం మానినో భిన్నదర్శినః
భూతేషు బద్ధవైరస్య న మనఃశాంతిమృచ్ఛతి ॥ 3-29-23 ॥

అహముచ్ఛావచైర్థ్రవ్యైః క్రియయోత్పన్నయానఘే

నైవ తుష్యేఽర్చితోఽర్చాయాం భూతగ్రామావమానినః || 3-29-24 ||

అర్చాదావర్చయేత్తావదీశ్వరం మాం స్వకర్మకృత్
యావన్న వేద స్వహృది సర్వభూతేష్వవస్థితం || 3-29-25 ||

ఆత్మనశ్చ పరస్యాపి యః కరోత్యంతరోదరం
తస్య భిన్నదృశో మృత్యుర్విదధే భయముల్బణం || 3-29-26 ||

అథ మాం సర్వభూతేషు భూతాత్మానం కృతాలయం
అర్హయేద్దానమానాభ్యాం మైత్ర్యాభిన్నేన చక్షుషా || 3-29-27 ||

జీవాః శ్రేష్ఠా హ్యజీవానాం తతః ప్రాణభృతః శుభే
తతః సచిత్తాః ప్రవరాస్తతశ్చేంద్రియవృత్తయః || 3-29-28 ||

తత్రాపి స్పర్శవేదిభ్యః ప్రవరా రసవేదినః
తేభ్యో గంధవిదః శ్రేష్ఠాస్తతః శబ్దవిదో వరాః || 3-29-29 ||

రూపభేదవిదస్తత్ర తతశ్చోభయతో దతః
తేషాం బహుపదాః శ్రేష్ఠాశ్చతుష్పాదస్తతో ద్విపాత్ || 3-29-30 ||

తతో వర్ణాశ్చ చత్వారస్తేషాం బ్రాహ్మణ ఉత్తమః
బ్రాహ్మణేష్వపి వేదజ్ఞో హ్యర్థజ్ఞోఽభ్యధికస్తతః || 3-29-31 ||

అర్థజ్ఞాత్సంశయచ్ఛేత్తా తతః శ్రేయాన్ స్వకర్మకృత్
ముక్తసంగస్తతో భూయానదోగ్ధా ధర్మమాత్మనః || 3-29-32 ||

తస్మాన్మయ్యర్పితాశేషక్రియార్థాత్మా నిరంతరః
మయ్యర్పితాత్మనః పుంసో మయి సన్న్యస్తకర్మణః
న పశ్యామి పరం భూతమకర్తుః సమదర్శనాత్ || 3-29-33 ||

మనసైతాని భూతాని ప్రణమేద్భహుమానయన్
ఈశ్వరో జీవకలయా ప్రవిష్టో భగవానితి || 3-29-34 ||

భక్తియోగశ్చ యోగశ్చ మయా మానవ్యదీరితః
యయోరేకతరేణైవ పురుషః పురుషం వ్రజేత్ || 3-29-35 ||

ఏతద్భగవతో రూపం బ్రహ్మణః పరమాత్మనః
పరం ప్రధానం పురుషం దైవం కర్మవిచేష్టితం || 3-29-36 ||

రూపభేదాస్పదం దివ్యం కాల ఇత్యభిధీయతే
భూతానాం మహదాదీనాం యతో భిన్నదృశాం భయం || 3-29-37 ||

యోఽన్తఃప్రవిశ్య భూతాని భూతైరత్యభిలాశ్రయః
స విష్ణ్వాభ్యోఽధియజ్ఞోఽసౌ కాలః కలయతాం ప్రభుః || 3-29-38 ||

న చాస్య కశ్చిద్దయితో న ద్వేష్యో న చ బాంధవః
ఆవిశత్యప్రమత్తోఽసౌ ప్రమత్తం జనమంతకృత్ || 3-29-39 ||

యద్భయాద్వాతి వాతోఽయం సూర్యస్తపతి యద్భయాత్
యద్భయాద్వర్షతే దేవో భగణో భాతి యద్భయాత్ || 3-29-40 ||

యద్వనస్పతయో భీతా లతాశ్చౌషధిభిః సహ
స్వే స్వే కాలేఽభిగృహ్లాంతి పుష్పాణి చ ఫలాని చ || 3-29-41 ||

స్రవంతి సరితో భీతా నోత్సర్పత్యుదధిర్యతః
అగ్నిరింధే సగిరిభిర్భూర్న మజ్జతి యద్భయాత్ || 3-29-42 ||

నభో దదాతి శ్వసతాం పదం యన్నియమాదదః
లోకం స్వదేహం తనుతే మహాన్నప్తభిరావృతం || 3-29-43 ||

గుణాభిమానినో దేవాః సర్గాదిష్వస్య యద్భయాత్
వర్తంతేఽనుయుగం యేషాం వశ ఏతచ్ఛరాచరం || 3-29-44 ||

సోఽ నంతోఽ న్తకరః కాలోఽ నాదిరాదికృదవ్యయః

జనం జనేన జనయన్ మారయన్ మృత్యునాంతకం

॥ 3-29-45 ॥

ఇతి శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం తృతీయ స్కంధే ఏకోనత్రింశోఽ ధ్యాయః

అథ శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం తృతీయ స్కంధే త్రింశోఽ ధ్యాయః

కపిల ఉవాచ

తస్యైతస్య జనో నూనం నాయం వేదోరువిక్రమం

కాల్యమానోపి బలినో వాయోరివ ఘనావలిః

॥ 3-30-1 ॥

యం యమర్థముపాదత్తే దుఃఖేన సుఖహేతవే

తం తం ధునోతి భగవాన్ పుమాన్ శోచతి యత్ప్రతే

॥ 3-30-2 ॥

యదధ్రువస్య దేహస్య సానుబంధస్య దుర్మతిః

ధ్రువాణి మన్యతే మోహాద్భహక్షేత్రవసూని చ

॥ 3-30-3 ॥

జంతుర్వై భవ ఏతస్మిన్ యాం యాం యోనిమనువ్రజేత్

తస్యాం తస్యాం స లభతే నిర్ఘృతిం న విరజ్యతే

॥ 3-30-4 ॥

నరకస్థోఽపి దేహం వై న పుమాంస్త్యక్తుమిచ్ఛతి

నారక్యాం నిర్ఘృతౌ సత్యాం దేవమాయావిమోహితః

॥ 3-30-5 ॥

ఆత్మజాయాసుతాగారపశుద్రవిణబంధుషు

నిరూఢమూలహృదయ ఆత్మానం బహు మన్యతే

॥ 3-30-6 ॥

సందహ్యమానసర్వాంగ ఏషాముద్వహనాధినా

కరోత్యవిరతం మూఢో దురితాని దురాశయః

॥ 3-30-7 ॥

ఆక్షిప్తాత్మేంద్రియః స్త్రీణామసతీనాం చ మాయయా

రమో రచితయాఽఽ లాపైః శిశూనాం కలభాషిణాం

॥ 3-30-8 ॥

గృహేషు కూటధర్మేషు దుఃఖతంత్రేష్యతంద్రితః
కుర్వన్ దుఃఖప్రతీకారం సుఖవన్మన్యతే గృహీ

॥ 3-30-9 ॥

అర్థైరాపాదితైర్గుర్వా హింసయేతస్తతశ్చ తాన్
పుష్ణాతి యేషాం పోషేణ శేషభుగ్యాత్యధః స్వయం

॥ 3-30-10 ॥

వార్తాయాం లుప్యమానాయామారబ్ధాయాం పునః పునః
లోభాభిభూతో నిఃసత్త్వః పరార్థే కురుతే స్పృహం

॥ 3-30-11 ॥

కుటుంబభరణాకల్పో మందభాగ్యో వృథోద్యమః
శ్రియా విహీనః కృపణో ధ్యాయన్ శ్వసితీ మూఢధీః

॥ 3-30-12 ॥

ఏవం స్వభరణాకల్పం తత్కలత్రాదయస్తథా
నాద్రియంతే యథాపూర్వం కీనాశా ఇవ గోజరం

॥ 3-30-13 ॥

తత్రాప్యజాతనిర్వేదో భ్రియమాణః స్వయంభృతైః
జరయోపాత్తవైరూప్యో మరణాభిముఖో గృహీ

॥ 3-30-14 ॥

ఆస్తేఽవమత్యోపన్యస్తం గృహపాల ఇవాహరన్
ఆమయావ్యప్రదీప్తాగ్నిరల్పాహారో? ల్పచేష్టితః

॥ 3-30-15 ॥

వాయునోత్క్రమతోత్తారః కఫసంరుద్ధనాడికః
కాసశ్వాసకృతాయాసః కంఠే ఘురఘురాయతే

॥ 3-30-16 ॥

శయానః పరిశోచద్భిః పరివీతః స్వబంధుభిః
వాచ్యమానోఽపి న బ్రూతే కాలపాశవశం గతః

॥ 3-30-17 ॥

ఏవం కుటుంబభరణే వ్యాప్యతాత్మాజితేంద్రియః
మ్ర్రియతే రుదతాం స్వానామురువేదనయాస్తధీః

॥ 3-30-18 ॥

యమదూతౌ తదా ప్రాప్తౌ భీమౌ సరభసేక్షణౌ
స దృష్ట్వా త్రస్తహృదయః శకృన్మాత్రం విముంచతి

॥ 3-30-19 ॥

యాతనాదేహ ఆవృత్య పాశైర్బద్ధ్వా గలే బలాత్
నయతో దీర్ఘమధ్వానం దండ్యం రాజభటా యథా

॥ 3-30-20 ॥

తయోర్నిర్భిన్నహృదయస్తర్జనైర్జాతవేపథుః

పథి శ్వభిర్భక్త్యమాణ ఆర్తోఽఘం స్వమనుస్మరన్

॥ 3-30-21 ॥

క్షుత్తుట్ పరీతోఽర్కదవానలానిలైః

సంతప్యమానః పథి తప్తవాలుకే

కృచ్ఛేణ పృష్ఠే కశయా చ తాడితః

చలత్యశక్తోఽపి నిరాశ్రమోదకే

॥ 3-30-22 ॥

తత్ర తత్ర పతన్ శ్రాంతో మూర్ఛితః పునరుత్థితః

పథా పాపీయసా నీతస్తరసా యమసాదనం

॥ 3-30-23 ॥

యోజనానాం సహస్రాణి నవతిం నవ చాధ్వనః

త్రిభిర్ముహూర్తైర్ద్వాభ్యాం వా నీతః ప్రాప్నోతి యాతనాః

॥ 3-30-24 ॥

ఆదీపనం స్వగాత్రాణాం వేష్టయిత్వోల్ముకాదిభిః

ఆత్మమాంసాదనం క్వాపి స్వకృత్తం పరతోఽపి వా

॥ 3-30-25 ॥

జీవతశ్చాంత్రాభ్యుద్ధారః శ్వగృధ్రైర్యమసాదనే

సర్పవృశ్చికదంశాద్వైర్దశద్భిశ్చాత్మవైశసం

॥ 3-30-26 ॥

కృంతనం చావయవశో గజాదిభ్యో భిదాపనం

పాతనం గిరిశృంగేభ్యో రోధనం చాంబుగర్తయోః

॥ 3-30-27 ॥

యాస్తామిస్రాంధతామిస్రా రౌరవాద్యాశ్చ యాతనాః

భుంక్తే నరో వా నారీ వా మిథః సంగేన నిర్మితాః

॥ 3-30-28 ॥

అత్రైవ నరకః స్వర్గ ఇతి మాతః ప్రచక్షతే

యా యాతనా వై నారక్యస్తా ఇహోప్పుపలక్షితాః

॥ 3-30-29 ॥

ఏవం కుటుంబం బిభ్రాణ ఉదరంభర ఏవ వా

సర్వే భవన్తు సుఖినః సర్వే సన్తు నిరామయాః ।
సర్వే భద్రాణి పశ్యన్తు మా కశ్చిత్ దుఃఖభాగ్భవేత్ ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

శ్రియః కాంతాయ కల్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।

శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్

